

De Tweede Wereldoorlog (1939-1945)

Gebruik bron 15.

- 1p 25 Hieronder staan vijf gebeurtenissen die te maken hebben met de Tweede Wereldoorlog. Deze gebeurtenissen staan al in de juiste volgorde, van vroeger naar later.

- 1 Nederland mobiliseert het leger.
- 2 Duitsland valt Nederland binnen.
- 3 Nederland capituleert.
- 4 Nederland is een bezet land.
- 5 De Februaristaking vindt plaats.

Op welke plaats hoort de gebeurtenis uit de bron te staan?

- A tussen gebeurtenis 1 en 2
- B tussen gebeurtenis 2 en 3
- C tussen gebeurtenis 3 en 4
- D tussen gebeurtenis 4 en 5

Gebruik bron 16.

- 1p 26 De poster is gemaakt tijdens een militaire aanval.
→ Onder welke naam staat deze aanval bekend?

- 1p 27 Rooms-katholieke kerkleiders in Nederland gaven kritiek op sommige maatregelen van de Duitse bezetter. De Duitsers waren niet blij met deze kritiek. Toch besloten ze om in de eerste jaren van de bezetting de hoogste kerkleiders niet gevangen te zetten.
→ Geef een verklaring waarom de Duitse bezetter besloot om de hoogste kerkleiders niet gevangen te zetten.

2p 28 De Duitse bezetter besloot in 1943 om alleen nog maar distributiebonnen uit te geven aan personen die de bonnen zélf kwamen ophalen. Dit besluit leverde problemen op voor onderduikers.

→ Leg uit waarom dit besluit problemen opleverde voor onderduikers.

Doe dat door

- eerst duidelijk te maken **waarvoor** een burger distributiebonnen nodig had
- en daarna aan te geven **waardoor** dat besluit juist problemen opleverde voor onderduikers.

1p 29 Sommige Nederlandse burgemeesters die tegen het nationaal-socialisme waren, kozen er tijdens de Tweede Wereldoorlog voor om tóch in functie te blijven. Tijdens een discussie beweert iemand dat hij het **goed** vindt dat deze burgemeesters tóch in functie bleven.

→ Geef een politiek argument waarom iemand het goed vindt dat deze burgemeesters tóch in functie bleven.

Doe het zo:

Goed om in functie te blijven, want ... (geef een politiek argument).

Gebruik bron 17.

2p 30 De toespraken zijn tijdens de Tweede Wereldoorlog gehouden door politieke leiders van landen. Hieronder staan de namen van zes politieke leiders:

- Churchill
- Gorbatsjov
- Kennedy
- Lenin
- Roosevelt
- Stalin

→ Geef per toespraak de naam van de politieke leider die de toespraak hield. **Let op!** Elke naam mag maar één keer gebruikt worden. Er blijven drie namen over.

Doe het zo:

Bij toespraak 1 hoort ... (vul een naam in).

(doe hetzelfde voor toespraak 2 en 3)

Gebruik nogmaals bron 17.

1p 31 Zet de toespraken in de juiste volgorde, van vroeger naar later.

Doe het zo:

Eerst ..., dan ... en ten slotte ... (vul alleen nummers in).

Gebruik bron 18.

1p 32 Op 15 augustus 1945 gingen de Japanners zich anders gedragen, zoals uit de bron blijkt.

→ Welk besluit van de Japanse regering verklaart het veranderde gedrag?

bron 15

Een bekendmaking van koningin Wilhelmina:

Nu het voor mijzelf en voor mijn ministers onmogelijk is om Nederland in alle vrijheid te besturen, is het harde, maar noodzakelijke besluit genomen om de regering te verplaatsen naar het buitenland. Wij hopen op een zo spoedig mogelijke terugkeer.

bron 16

Een Britse poster (1940):

Toelichting

Op de poster staat in het Engels: Laat Hitler aan mij over jongen. Jij zou eigenlijk niet in Londen moeten zijn.

bron 17

Hieronder staan drie onderdelen van toespraken van politieke leiders tijdens de Tweede Wereldoorlog:

toespraak 1:

Kameraden, mannen van het Rode Leger en onze broeders en zusters. De herdenking van de Revolutie vindt dit keer plaats onder moeilijke omstandigheden. Doordat we kort geleden zijn aangevallen door Duitsland hebben we tijdelijk een aantal gebieden verloren. Dus dood aan de aanvallers! Onder de vlag van Lenin strijden we voor de overwinning!

toespraak 2:

Gisteren is ons land aangevallen. Door deze onverwachte Japanse aanval hebben wij grote schade geleden aan onze marineschepen in Pearl Harbor. Helaas zijn er ook veel mariniers gesneuveld. Met het vertrouwen in ons leger en de vastberadenheid van ons volk zullen we overwinnen!

toespraak 3:

De capitulatie van België heeft ons leger in grote moeilijkheden gebracht. Maar ook al zijn veel landen door de nazi's bezet, of bijna bezet, wij zullen niet opgeven. We zullen ons eiland verdedigen, we zullen vechten op zee, we zullen vechten op het strand, we zullen vechten in de straten. We zullen ons nooit overgeven!

bron 18

Enkele dagen ná de atoombommen op Japan schrijft een Nederlander in een kamp in Indonesië het volgende over het gedrag van de Japanners:

15 augustus 1945

Vandaag zagen we een merkwaardige verandering in het gedrag van de Japanners. Een Japanner heeft de Japanse vlag naar beneden gehaald. 's Ochtends moesten we ons allemaal melden om te werken. Maar plotseling kregen we te horen dat we die dag vrij kregen. De Japanners noemden die dag een treurdag.

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.